

**REGULAMIN WYCIECZEK SZKOLNYCH
I IMPREZ TURYSTYCZNYCH**

**SZKOŁY PODSTAWOWEJ NR 10
IM. WOJSKA POLSKIEGO W JAROSŁAWIU**

Regulamin ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży szkolnej oraz ładu i porządku w czasie trwania wycieczek i innych imprez o charakterze turystyczno – krajoznawczym.

I. PODSTAWĘ PRAWNĄ REGULAMINU STANOWIĄ :

1. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 25 maja 2018 r. w sprawie warunków i organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki. Na podstawie art. 47 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 996 i 1000)
2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (DZ. U. Nr 6 z dnia 22 stycznia 2003 r. poz. 69).
3. Ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie i ratownictwie w górach i na zorganizowanych terenach narciarskich, (DZ. U. 2011, nr 208, poz.1241 z późn. Zmianami).

II. CELE DZIAŁALNOŚCI TURYSTYCZNEJ

Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki ma na celu:

- 1) poznawanie kraju, jego środowiska przyrodniczego, tradycji, zabytków kultury i historii;
- 2) poznawanie kultury i języka innych państw;
- 3) poszerzanie wiedzy z różnych dziedzin życia społecznego, gospodarczego i kulturalnego;
- 4) wspomaganie rodziny i szkoły w procesie wychowania;

- 5) upowszechnianie wśród uczniów zasad ochrony środowiska naturalnego oraz wiedzy o składnikach i funkcjonowaniu rodzimego środowiska przyrodniczego, a także umiejętności korzystania z zasobów przyrody;
- 6) upowszechnianie zdrowego stylu życia i aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej;
- 7) poprawę stanu zdrowia uczniów pochodzących z terenów zagrożonych ekologicznie; 8) przeciwdziałanie zachowaniom ryzykownym, w szczególności w ramach profilaktyki uniwersalnej;
- 9) poznawanie zasad bezpiecznego zachowania się w różnych sytuacjach.

Organizowanie przez szkołę krajoznawstwa i turystyki odbywa się w następujących formach:

- 1) wycieczek przedmiotowych – inicjowanych i realizowanych przez nauczycieli w celu uzupełnienia programu wychowania przedszkolnego albo programu nauczania w ramach jednego lub kilku przedmiotów,
- 2) wycieczek krajoznawczo-turystycznych o charakterze interdyscyplinarnym, w których udział nie wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, organizowanych w celu nabywania wiedzy o otaczającym środowisku i umiejętności zastosowania tej wiedzy w praktyce,
- 3) specjalistycznych wycieczek krajoznawczo-turystycznych, w których udział wymaga od uczniów przygotowania kondycyjnego, sprawnościowego i umiejętności posługiwania się specjalistycznym sprzętem, a program wycieczki przewiduje intensywną aktywność turystyczną, fizyczną lub długodystansowość na szlakach turystycznych – zwanych dalej „wycieczkami”.

III. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE WYCIECZEK SZKOLNYCH

Organizacja i program wycieczki i imprezy krajoznawczo – turystycznej winny być dostosowane do potrzeb i zainteresowań uczniów, ich wieku, stanu zdrowia i sprawności fizycznej.

Kierownik wycieczki – obowiązki

1. Kierownikiem wycieczki może być każdy nauczyciel lub pracownik pedagogiczny szkoły. Kierownika wycieczki wyznacza dyrektor szkoły spośród nauczycieli biorących udział w planowanej wycieczce. Kierownikiem Wycieczki klasowej jest wychowawca, chyba że dyrektor wyznaczy inną osobę, która będzie spełniać tę funkcję. Dyrektor szkoły może wyrazić zgodę na łączenie funkcji kierownika i opiekuna wycieczki.
2. Kierownikiem obozu wędrownego może być osoba, która ukończyła kurs dla kierowników obozów wędrownych, posiadająca uprawnienia przewodnika turystycznego lub osoba będąca pilotem wycieczek.
3. Kierownik wycieczki:
  - a) odpowiada za merytoryczne przygotowanie wycieczki,
  - b) opracowuje regulamin wycieczki i zapoznaje z nim wszystkich uczestników,
  - c) zapewnia warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki oraz sprawuje nadzór w tym zakresie,
  - d) zapoznaje uczestników z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnia warunki do ich przestrzegania w szczególności omawia zasady bezpieczeństwa: na jezdniach, dworcach kolejowych, przystankach tramwajowych, w lasach, nad wodą, w miejscach postoju, w czasie podróży, w czasie spacerów po mieście i górskimi szlakami turystycznymi,
  - e) określa zadania opiekuna w zakresie realizacji programu, zapewnienia opieki i bezpieczeństwa uczestników wycieczki lub imprezy,
  - f) odpowiada za apteczkę pierwszej pomocy,
  - g) dokonuje podziału zadań wśród uczestników,
  - h) zabezpiecza powrót uczestników wycieczki do miejsca zamieszkania, tzn. określa i informuje rodziców o czasie i miejscu zakończenia wycieczki,

- i) dopilnowuje, by wszyscy uczestnicy wycieczki posiadali niezbędny sprzęt i ekwipunek,
  - j) informuje rodziców ucznia, dyrektora szkoły, inspektora bhp o ewentualnych wypadkach, które miały miejsce w trakcie wycieczki.
4. Kierownik wycieczki lub jej główny organizator zatwierdzony przez dyrektora szkoły zgłasza zamiar jej organizacji dyrekcji szkoły najpóźniej na tydzień przed planowanym terminem wyjazdu, a określoną przepisami dokumentację najpóźniej na trzy dni przed terminem wyjazdu. W przypadku wycieczki mającej się odbyć na terenie miasta przynajmniej na jeden dzień przed planowanym wyjściem.
  5. Organizator wyjazdu (kierownik wycieczki) sporządza kartę wycieczki, zał. nr 1, listę wycieczki zał. nr 2, która musi być przedstawiona dyrektorowi szkoły do zatwierdzenia.
  6. Inni nauczyciele mają prawo zgłosić organizatorowi zastrzeżenia dotyczące wyjazdu poszczególnych uczniów. Organizator ma obowiązek ustosunkować się do tego typu uwag.
  7. Wychowawca lub inny nauczyciel organizujący wycieczkę w danej klasie lub grupie osób zapoznaje wszystkich uczestników wycieczki z regulaminem zasad bezpieczeństwa na wycieczkach szkolnych, zał. nr 3.
  8. Rodzice zostają zapoznani z powyższym regulaminem w ramach spotkań z rodzicami, wyrażając akceptację własnoręcznym podpisem, zał. nr 4.
  9. Kierownik wycieczki zapoznaje uczestników przed wyjazdem z celami i założeniami programowymi wycieczki, trasą i harmonogramem.
  10. Kierownik wycieczki przedkłada rodzicom (lub prawnym opiekunom) do podpisu pisemną zgodę w formie oświadczenia na wyjazd dziecka, zał. nr 5. Wyjątek stanowią wycieczki lokalne, odbywające się w ramach zajęć zajęć lekcyjnych. Zgodę rodziców traktuje się jako deklarację udziału dziecka w wycieczce.

11. Wycieczka lokalna czy też wyjazd sobotni lub sobotnio – niedzielny grupy uczniów z nauczycielem wymaga dopełnienia takich samych formalności, jak w przypadku normalnej wycieczki. W przeciwnym wypadku wyjazd jest traktowany jako prywatny.
12. Kierownik wycieczki autokarowej jest zobowiązany do zawarcia umowy pisemnej z najemcą autokaru.
13. Kierownik wycieczki autokarowej jest zobowiązany do powiadomienia służb policyjnych w celu sprawdzenia sprawności autokaru i stanu trzeźwości kierowcy bezpośrednio przed wyjazdem grupy.
14. Uczniowie nie biorący udziału w planowanej wycieczce są zobowiązani uczestniczyć w zajęciach szkolnych lub swoją nieobecność potwierdzić pisemnym usprawiedliwieniem rodzica (prawnego opiekuna).

Opiekunowie wycieczki - obowiązki

1. Do obowiązków opiekunów wycieczek należy :
  - a) sprawowanie opieki nad powierzonymi mu uczniami,
  - b) współdziałanie z kierownikiem wycieczki w zakresie realizacji programu i harmonogramu wycieczki lub imprezy,
  - c) sprawozdanie nadzoru nad przestrzeganiem regulaminu przez uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa.
2. Opiekunami wycieczki mogą być wychowawcy, inni nauczyciele szkoły, a także osoba niebędąca pracownikiem pedagogicznym szkoły, wyznaczony przez dyrektora szkoły w zależności od celu i programu wycieczki.
3. W wycieczce odbywającej się w tej samej miejscowości, opiekę sprawuje 1 osoba (nauczyciel) na 30 uczniów.
4. W wycieczkach autokarowych opiekę sprawuje 1 osoba (nauczyciel) na 15 uczniów, przy przejazdach PKP 1 osoba (nauczyciel) na 10 uczniów.
5. W przypadku wycieczek na terenach parków narodowych i szlaków turystycznych 1 opiekun na 10 uczniów.

W przypadku tego typu wycieczek powyżej 1000 m n.p.m. dodatkowo przewodnik turystyczny i tylko uczniowie, którzy ukończyli 12 rok życia.

6. W wycieczkach rowerowych opiekę sprawuje 1 opiekun na 7 uczniów (uczniowie, którzy ukończyli 12 rok życia + karta rowerowa).
7. Osoby takie jak rodzice uczniów mogą wspomagać nauczyciela, ale bez odpowiedzialności cywilnej.
8. Przy ustalaniu ilości opiekunów należy uwzględnić również ich doświadczenie, stopień zdyscyplinowania grupy, wiek, środki transportu, sposób zorganizowania wycieczki.
9. W trakcie trwania wycieczki organizatorzy mogą dać uczniom tzw. „czas wolny” (jeśli rodzic wyraził na to zgodę). Oznacza to, że uczeń może poruszać się samodzielnie i dokonywać zakupów w obrębie wyznaczonego przez opiekuna terenu oraz ściśle określonym przez niego czasie.
10. Uczeń w czasie trwania wycieczki ma bezwzględny obowiązek przestrzegania zaleceń opiekuna oraz zasad bezpieczeństwa zawartych w regulaminie wycieczek szkolnych.
11. Opiekunowie odpowiadają za bezpieczeństwo uczniów w czasie trwania wycieczki od chwili wyjazdu z Jarosławia do momentu rozwiązania wycieczki w miejscu wcześniej ustalonym. Rodzice podpisując zgodę zobowiązują się do zapewnienia dziecku opieki przed wyjazdem i po powrocie od miejsca rozwiązania wycieczki. Wszyscy uczestnicy wycieczki muszą być ubezpieczeni NNW. Można wykupić dodatkową polisę.
12. Opiekun zobowiązany jest do złożenia pisemnego oświadczenia o przyjęciu odpowiedzialności za powierzonych mu uczniów – uczestników wycieczki.
13. Oświadczenie opiekuna wymienione w punkcie 12 stanowi część karty wycieczki.
14. Opiekun wycieczki obowiązkowy jest sprawdzać stan liczebny grupy przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdu oraz po przybyciu do miejsca docelowego.

Uczestnicy wycieczki – obowiązki

1. Uczestnicy przybywają na miejsce zbiórki punktualnie.
2. Swoje przybycie zgłaszają kierownikowi wycieczki.
3. Informują opiekuna o ewentualnym, złym samopoczuciu.
4. Wykonują polecenia opiekunów i kierownika.
5. W czasie postoju, zwiedzania nie oddalają się od grupy.
6. W czasie przebywania w obiektach turystycznych uczniowie mają obowiązek przestrzegania regulaminów tych obiektów.
7. Nie oddalają się nigdzie bez zgody opiekuna.
8. Wobec uczestników, którzy nie przestrzegają zasad regulaminu i zasad przepisów bezpieczeństwa, będą wyciągnięte konsekwencje zgodnie z kryteriami ocen zachowania zawartych w WZO.

IV. FINANSOWANIE WYCIECZKI

1. Organizatorzy określają ogólny koszt wycieczki z którym zapoznają uczestników i rodziców oraz gromadzą dowody tych kosztów.
2. Rodzice, którzy zadeklarowali udział swojego dziecka w wycieczce, a następnie deklarację tę wycofali, zobowiązani są do pokrycia strat, jakie powstały z tego tytułu. Opiekunowie mogą, jeśli jest taka możliwość, dokonać zwrotu zaliczki lub pozostałych kosztów, gdy na to miejsce znajdzie się chętny inny uczeń.
3. Kierownik wycieczki i opiekunowie nie ponoszą kosztów udziału w wycieczce.
4. Klasa (grupa) pokrywa koszty związane z wyjazdem opiekunów.
5. W przypadku przerwania wycieczki ze względu na niewłaściwe zachowanie pojedynczych uczniów lub całej grupy, uczestnicy są zobowiązani do pokrycia wszystkich kosztów z tym związanych.

6. W razie odesłania ucznia z wycieczki do domu z powodu niewłaściwego zachowania, rodzice zobowiązani są bezzwłocznie na własny koszt odebrać dziecko z miejsca pobytu grupy i zapewnić mu opiekę w drodze do domu. Rodzice ponoszą również koszt udziału dziecka w wycieczce.

V. ZASADY BEZPIECZEŃSTWA PODCZAS PRZEJAZDU

WYCIECZKI AUTOKAROWE

1. Pojazd przewożący zorganizowaną grupę dzieci lub młodzieży w wieku do 18 lat:
  - a) jest oznakowany z przodu i z tyłu kwadratowymi tablicami barwy żółtej z symbolem dzieci barwy czarnej,
  - b) w warunkach niedostatecznej widoczności tablice powinny być oświetlone chyba, że są wykonane z materiału odblaskowego,
  - c) kierujący pojazdem jest zobowiązany włączyć światła awaryjne podczas wsiadania i wysiadania dzieci i młodzieży,
  - d) kierujący posiada potwierdzenie sprawności technicznej pojazdu, apteczkę pierwszej pomocy i gaśnicę,
  - e) kierowca może jechać maksymalnie 8 godzin, w rytmie 4 godzin jazdy – godzina odpoczynku.
2. Opiekun musi przebywać ze swoją grupą w pojeździe, nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej pojazdów.
3. Ilość uczestników wycieczki nie może przekraczać ilości miejsc siedzących w pojeździe.
4. Przejście w autokarze musi być wolne.
5. Opiekunowie zajmują miejsca przy drzwiach oraz w części środkowej autokaru.

6. Uczniowie sprawujący trudności wychowawcze oraz źle znoszący podróż siedzą przy opiekunach.
7. Należy zabronić w czasie przejazdu spacerowania po autokarze, podnoszenia się ze swoich miejsc, siedzenia tyłem, na oparciu oraz jedzenia.
8. Bagaż uczestników powinien być umieszczony w bagażniku i na półkach.
9. Przerwy dla zapewnienia odpoczynku i załatwiania potrzeb fizjologicznych należy organizować tylko na terenie specjalnych parkingów.
10. W czasie postoju należy zabronić wchodzenia na jezdnię i jej przekraczania.
11. Po każdej przerwie organizator sprawdza obecność uczestników.
12. Kierownik wycieczki zobowiązany jest 3 dni wcześniej zgłosić dzień, godzinę i miejsce wyjazdu autokaru z wycieczką szkolną policji w celu sprawdzenia sprawności autokaru i stanu trzeźwości kierowcy bezpośrednio przed wyjazdem grupy.

PRZEJAZDY POCIĄGAMI

1. Opiekun musi przebywać z grupą w wagonie, nie wolno rozdzielać grupy na dwa lub więcej wagonów, w tym celu wskazane jest dokonywanie wcześniejszej rezerwacji miejsc lub przedziałów.
2. Zasady rozmieszczania uczniów i bagażu oraz zapewnienie środków pierwszej pomocy – jak w przypadku przejazdu autokarem.
3. Należy zabronić uczniom opuszczania wagonu i wychylania się przez okna.
4. W czasie postoju pociągu uczniowie powinni znajdować się na swoich miejscach siedzących.
5. Bilety na przejazd wraz z zaświadczeniem o przejeździe grupowym oraz legitymacje szkolne uczestników powinien posiadać kierownik wycieczki.

ZASADY PORUSZANIA SIĘ Z GRUPĄ W MIASTACH

1. Przed rozpoczęciem zwiedzania obiektu lub miasta każdy uczestnik musi być poinformowany o harmonogramie wycieczki, adresie, miejscu pobytu docelowego, aby w razie zgubienia się potrafił dotrzeć do miejsca zbiórki.
2. W trakcie pieszego poruszania się z grupą w terenie miejskim opiekunowie powinni tak podzielić obowiązki, by jeden z nich znajdował się na czele grupy i kierował nią, a drugi idąc na końcu zamykał ją.
3. Opiekun zamykający grupę nie może dopuścić, by któryś z uczniów pozostał za nim.
4. Obaj opiekunowie powinni poruszać się w granicach wzajemnego kontaktu wzrokowego, aby zapobiec zbytniemu rozciągnięciu grupy.
5. Prowadzenie grup po ulicach, drogach i terenach publicznych powinno odbywać się zgodnie z przepisami ruchu drogowego.
6. Szczególną ostrożność należy zachować przy przechodzeniu z grupą przez jezdnię, należy pamiętać, że przechodzenie powinno odbyć się w taki sposób, by cała grupa przekroczyła jezdnię razem.
7. W przypadku korzystania ze środków komunikacji miejskiej należy zadbać, by wszyscy uczestnicy wycieczki:
  - znajdowali się w jednym pojeździe lub w jednej jego części (dotyczy pociągu, tramwaju, metra),
  - znali nazwę przystanku, na którym grup będzie wysiadać,
  - znali orientacyjny czas przejazdu lub ilość przystanków do przejechania,
  - posiadali bilety na przejazd.
8. Przygotowując wycieczkę szkolną należy uwzględnić fakt, że w ciągu ostatnich kilku lat władze niektórych miast wprowadziły obowiązek korzystania z usług miejscowych przewodników w trakcie ich zwiedzania.

VI. W PRZYPADKU WYCIECZKI ORGANIZOWANEJ ZA GRANICĄ

1. Dyrektor szkoły informuje organ prowadzący oraz sprawujący nadzór pedagogiczny o organizowaniu wycieczki przekazując kartę wycieczki.
2. Szkołą zawiera umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz osób biorących udział w wycieczce o ile obowiązek zawarcia takiej umowy nie wynika z odrębnych przepisów.
3. Kierownik wycieczki lub co najmniej jeden opiekun zna język obcy na poziomie umożliwiającym porozumiewanie się w odwiedzanych krajach.

VII. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Zgody na przeprowadzenie wycieczki udziela dyrektor szkoły zatwierdzając kartę wycieczki oraz podpisując listę wycieczki.
2. Organizator wyjazdu (kierownik wycieczki) jest zobowiązany dodatkowo sporządzić pozostałe załączniki określone w szkolnym regulaminie wycieczek i przedłożyć je dyrektorowi szkoły.
3. Wszystkie pisma wysłane w sprawie wycieczki powinny być podpisane przez kierownika wycieczki i zatwierdzone przez dyrektora szkoły.
4. W razie wypadku uczestników wycieczki stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania w razie wypadków w szkołach i placówkach publicznych.
5. Wszystkie wyjścia poza teren placówki (nie będące wycieczkami) nauczyciel – opiekun dokonuje w rejestrze wyjść grupowych w sekretariacie szkoły, zgłoszenia dokonuje w dniu poprzedzającym.

Na wszelkie odstępstwa w/w punktów regulaminu musi wyrazić zgodę dyrektor szkoły.

Załączniki:

1. Karta wycieczki	załącznik 1
2. Lista uczestników wycieczki	załącznik 2
3. Regulamin zasad bezpieczeństwa na wycieczka szkolnych	załącznik 3
4. Oświadczenie rodziców <i>potwierdzające znajomość i akceptację</i> regulaminu wycieczek szkolnych.	załącznik 4
5. Oświadczenie rodziców (prawnych opiekunów) – zgoda	załącznik 5
6. Rozliczenie finansowe wycieczki	załącznik 6